

Predkladacia správa

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá materiál „Návrh na schválenie zmeny Dohody o založení Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj“ v súlade s rezolúciami Rady guvernérov Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj č. 696 z 10. júla 2023.

Listom zo 17. apríla 2023 podpredseda a podnikový tajomník Skupiny Svetovej banky (ďalej len „WBG“ alebo „banka“) predložil Rade guvernérov banky návrh uznesenia s názvom „Zmena a doplnenie stanov dohody - zrušenie úverových limitov“. Rada guvernérov hlasovaním bez zasadnutia v súlade s časťou 12 stanov banky prijala dňa 10. júla 2023 rezolúciu č. 696 týkajúcu sa zmeny článku III Dohody o založení Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj (ďalej len „dohoda“).

Pre bývalú Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudla táto dohoda platnosť dňa 20. septembra 1990. SR po svojom vzniku sukcedovala do Dohody o Medzinárodnej banke pre obnovu a rozvoj a je ňou viazaná od 1. januára 1993.

Dohoda bola vyhlásená v Zbierke zákonov uverejnením oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 500/1992 Zb. a jej zmena týkajúca sa článku V časti 3 písmena a) bola vyhlásená v Zbierke zákonov SR uverejnením oznámenia Ministerstva zahraničných vecí SR č. 312/2012 Z. z.

Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj (ďalej len „IBRD“) je medzinárodná finančná inštitúcia, ktorá vznikla na základe medzinárodnej konferencie v roku 1944 v Bretton-Woods, USA. Oficiálna činnosť IBRD sa datuje od 27. decembra 1945, kedy 29 krajín podpísalo články Dohody o Medzinárodnej banke pre obnovu a rozvoj. V súčasnosti má 189 členov. Ťažiskom činností IBRD je poradenstvo, čiastočné financovanie, resp. poskytovanie úverov pre programy, projekty a štrukturálne opatrenia. Svetová banka nie je len bankou pre najchudobnejšie krajiny sveta. Slovenskú republiku v Rade guvernérov WBG (ktorého súčasťou je IBRD) zastupuje minister financií SR¹.

Zmenou a doplnením článku III časť 3 stanov dohody sa odstraňujú obmedzenia poskytovania úverov a IBRD je oprávnená poskytnúť záruky, účasti na pôžičkách a priamych pôžičkách, ktorých celková nesplatená suma môže presiahnuť sto percent nezmenšeného upísaného kapitálu, rezerv a prebytkov IBRD. Článok III časť 3 stanov dohody v platnom znení znie:

„Celková výška nesplatených záruk, účasti na pôžičkách a priamych pôžičiek poskytnutých Bankou sa nesmie nikdy zvýšiť, keby takým zvýšením celková suma presiahla sto percent nezmenšeného upísaného kapitálu, rezerv a prebytkov Banky.“

Navrhuje sa z článku III vypustiť časť 3.

Návrh rezolúcie bol schválený na základe hlasov guvernérov členských štátov skupiny Svetovej banky ako rezolúcia č. 696 o zmene článku III časť 3, na základe čoho sa uskutoční zmena príslušného článku Dohody o IBRD.

Po prijatí rezolúcie Radou guvernérov boli členovia IBRD vyzvaní, aby iniciovali právne kroky potrebné na prijatie zmien a doplnení dohody v súlade s ich príslušnými právnymi predpismi. Nové znenie dohody nadobudne platnosť tri mesiace po tom, ako banka formálnym oznámením adresovaným všetkým členom potvrdí, že zmenu a doplnenie prijali tri pätiny členov, ktorí majú 85% všetkých hlasov podľa článku 8 písm. c) stanov dohody.

¹ V súčasnosti je guvernérom IBRD za Slovenskú republiku minister financií SR Ladislav Kamenický (na základe uznesenia vlády SR č. 621 z 20. novembra 2023).

Predložený návrh Dohody o založení Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj predstavuje novú medzinárodnú zmluvu, ktorá nadobudne platnosť po splnení samostatne určených podmienok (Článok VIII Dohody). Navrhovaná medzinárodná zmluva o zmene Dohody nezakladá nové záväzky podľa medzinárodného práva a nemožno ju tak subsumovať pod žiadnu z kategórií medzinárodných zmlúv taxatívne vymenovaných v článku 7 ods. 2 - 5 Ústavy Slovenskej republiky. Nevyžaduje sa preto ratifikácia prezidentom Slovenskej republiky, ani súhlas Národnej rady Slovenskej republiky a schválenie vládou je postačujúce.

Zmeny stanov dohody sú v súlade so zahraničnými záujmami Slovenskej republiky, ako aj záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi jej z iných medzinárodných dokumentov.

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na podnikateľské prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana, stav životného prostredia ani na informatizáciu spoločnosti. Materiál nemá vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Zmeny dohody nie sú v rozpore s právom Európskej únie, inými medzinárodnými záväzkami ani vnútroštátnym právom Slovenskej republiky, nezmení sa postavenie Slovenskej republiky v IBRD a neovplyvní sa možnosť využívať finančné zdroje IBRD pre subjekty v Slovenskej republike.